

Odjemalcem za leto 1936!

Oni, ki imate skromne želje,
 pridite k meni, ker tu je veselje.
 Velika izbira lepega blaga
 vam in vašim veselje da.
 Da resnica je to, govorijo pač vsi,
 ki so do sedaj že k meni prišli.
 Ker staro leto je minilo
 in novo se je narodilo,
 ki bode naj brez vseh okrov,
 to Anton Vam Macun želi.
 V Mariboru, Gosposka ul. 8-10.

19

In moštva in skupno z indijskimi četami 954.000 mož. S četami vseh angleških dominijonov, kakor Kanada, južna Afrika in Avstralija, pa okroglo 1,2 milijona častnikov in mož.

Najmogočnejše orožje Anglije je mornarica. Dne 1. februarja 1935 je štela angleška bojna mornarica 370 edinic. Od teh 12 linijskih ladij, tri vojne križarke, 50 križark in 66 edinic so šele gradili. V letu 1935-36 so v programu predvidene: tri nove križarke, en flotilski voditelj, osem rušilcev in tri podmornice. Trenutno posedajo Angleži doma in v Sredozemskem morju 60 bojnih ladij.

Peter Rešetar rešetari.

Slovo od starega leta. V »Kmetijskem listu« citam: »Leto, ki nam ni prineslo dobrot, se oklanja v zaton. Prineslo nam je obilo udarcev, dalo nam je dovolj razočaranj, zato ne bomo žalovali za njim.« Tako žalostno pa se tudi jaz nisem poslovil od leta.

Največji dogodek preteklega leta: Izpregovoril je svobodno Peter Rešetar.

Prepiri med klerikalci. JNSarsko časopisje piše, da je med klerikalci stalen prepir. Ugotovil sem, da ga pri JNS res ni. Tam se namreč nihče več nima prilike prepirati, ker ni ljudi. Kramer se pa sam s seboj vendar ne bo prepiral!

Stari in mladi. Nekaferim se čudno zdi, da hočejo tudi mladi besedo. To je od začetka tako na svetu. Saj jo tudi dobijo, in sicer takoj, ko postanejo stari. Tudi to je že od začetka tako na svetu.

Celjski dogovori. V Celju so se razni listi dogovorili, da za novo leto izidejo skupaj. Sedaj pa »Ljudska pravica« pripoveduje, kako so jih speljali. Dobro je, da vidimo te medsebojne kupčije »slovenske fronte«. Samo, če to ne bo pogodba za medvedovo kožo, ko je medved še v gozdu?

Maček in Jeftić imata isti program: Obadva molčita.

Hrvatski program za leto 1936. Hrvati morajo v letu 1936 najprej med seboj urediti hrvaško vprašanje, potem ne bo več težave za rešitev.

0000. Ko sem bil o praznikih v Zemunu, sem videl na nekem stranišču napisane štiri 0000, pa sem vprašal, kaj naj to pomeni. Razložili so mi, da morajo biti vsi napisi v cirilici in latinici, zato sta dve null v cirilici in dve v latinici.

Kje je Jeftić pričakal novo leto? Jeftić ljubi zadnji čas popolno samoto, zato je hotel tako pričakati tudi novo leto in se je podal v svojo poslansko klubsko sobo, kjer nima več nobene poslanca za seboj.

Zakon o zaščiti strank. Ker je predvideti, da bo več strank moralo napovedati konkurz, so poslanci JNS, kolikor jih je še ostalo, predložili osnutek zakona o zaščiti strank, da se smejo iste likvidirati šele po smrti sedanjih »eksvoditeljev«.

Iz Abesinije. Po radiju sem tudi v vašem imenu voščil abesinskemu cesarju vesele praznike in srečno novo leto. Vprašal sem ga tudi, kako

mu kaj gre. Dejal mi je, da prav dobro, da ima sedaj dovolj orožja. Odkod ste ga pa dobili, sem vprašal. Odgovoril mi je, da iz Italije. Nisem razumel tega, pa mi je razložil: Italijani pripelejo orožje v Abesinijo, mi jih samo malo posegečemo, pa nam vse pustijo. Danes smo zajeli

deset tankov in 20 strojnih pušk, ker te nimajo tako hitro, aog kakor Italijani. Ker nam ni treba za to orožje plačati nobene kupnine, se jim izkazujemo hvaležne na drug način. Spravljamo jih vedno bliže obali, da bodo hitreje prišli domov.

Poslednje vesti.

Iz domače politike.

Narodna skupščina se bo sestala dne 15. januarja. Skupščina bo odstopila finančnemu odboru proračunski predlog za leto 1936-37. V času, ko bo razpravljala finančni odbor o proračunu, se bo skupščina pečala z zakonskimi osnutki, ki se nahajajo v razpravi pri skupščinskih odborih. Gre za osnutke zakona o prekrških, trgovinskega zakona in zakona o gospodarskih zadrugah. Vsi ti zakonski osnutki bodo sprejeti do konca januarja. V prvi polovici meseca februarja pride na skupščinski dnevni red državni proračun v načelu in v posameznostih.

Nov radikalni večernik v Ljubljani. V soboto dne 28. decembra je začel izhajati v Ljubljani nov večernik, ki se imenuje »Slovenski dom« in bo zastopal stališče JRZ. Nov list urejujejo v istih prostorih kakor »Slovenca«. »Slovenski dom« bode izhajal vsak delavnik. Mesečna naročnina znaša 12 Din. Urednik je pa Jože Košiček.

Politične novice iz drugih držav.

NEVAREN POLOŽAJ FRANCOSKE VLADE.

Francoski ministrski predsednik in zunanji minister Laval se je za enkrat komaj izmotal iz zagate. Že parkrat smo pisali, kako sta skovala francoski ministri predsednik in zunanji minister Laval ter bivši angleški zunanji minister Hoare v Parizu pogoje za mir v italijansko-abesinski vojni. Po teh predlogih bi bili zmagoviti Abesinci skoro ob polovico cesarstva. Radi pariških mirovniških točk v korist Italiji je odstopil angleški zunanji minister in ga je nadomestil A. Eden. Ne samo angleška parlamentarna večina in javnost, ampak tudi Francozi niso zadovoljni z Lavalovim nastopom proti Abesiniji. V francoski skupščini je bilo stavljenih več interpelacij, ki so zahtevale od Laval, da se mora pred celokupnim parlamentom opravičiti. V francoski zbornici je preživljal Laval zadnje dni hude čase in komaj mu je uspelo, da je zaenkrat še preprečil odstop svoje vlade.

Vsa francoska pa tudi mednarodna javnost je z največjo napetostjo pričakovala izid bojnega glasovanja dne 28. dec. med Lavalom in nasprotniki njegove zunanje politike.

Razprava o Lavalovem nastopu proti Abesiniji je pričela 27. decembra popoldne z obširnim Lavalovim govorom. Nadaljevala se je 28. decembra ves dan in je dosegla v večernih urah, ko se je Laval ponovno pral, svoj višek. Levičarske skupine so se ostro zaganjale v Laval, z očitki, da je povzročil s svojim oklevanjem za ali proti poostritvi sankcij napram Italiji splošno nesigurnost v Evropi.

Razprava o Lavalovi politiki je bila parkrat tako burna, da je moral predsednik zbornice sejo prekiniti.

Pri zaključnem glasovanju je dobil Laval 43 glasov večine, pa tudi ta zmaga ne bo brez posledic. Vsi govorniki radikalno socialistične stranke, ki ima v vladi več ministrov, so nastopali v govorih proti Lavalu. Iz takega precej odločnega protinastopa sklepajo, da bodo zapustili radikalno-socialistični ministri Lavalovo vladu in izzvali krizo. Tudi po časopisnih zadržilih je postal položaj Lavalove vlade nevzdržen.

Belgijski kralj kot posrednik. Belgijski kralj Leopold III. se je pripeljal zadnje dni že drugič v London. Vse trdi, da posreduje kralj Leopold III. radi napetosti med Anglijo in Italijo. Belgijski vladar je svak italijanskega prestolonaslednika, ki bo v doglednem času zasedel italijanski prestol. Leopold bi rad pomagal sorodniku, da bi ne prišlo do popolnega preloma med obema precej si nasprotnima velesilama Anglijo in Italijo.

Kedaj pričakujejo spremembo položaja med Italijo, Anglijo in Abesinijo? Do sredine januarja ni pričakovati, da bi prišlo do novih poskusov mirne poravnave sporu med Italijo in Abesinijo. Angleški poslanik v Rimu je namreč odpotoval na tritedenski dopust v London.

Kedo vse bo stal ob strani Angležev, če bi bili napadeni? Smo že poročali, kako je razposlala Anglija: Španiji, Jugoslaviji ter Grčiji nujno vprašanje, če bi bile na njeni strani za slučaj napada na njo od strani Italijanov v Sredozemskem morju? Omenjene države so odgovorile povoljno. Sedaj sta sporočili Angliji tudi Poljska in sovjetska Rusija, da ji dasta za slučaj napada na razpolago letalstvo. Z navedenimi ukrepi in zagotovili je vse ukrenjeno za poostritev sankcij napram Italiji. Na Angleškem bodo osnovali posebno ministrstvo za obrambo vseh pokrajin, ki spadajo pod Veliko Britanijo. To novo ministrstvo bo skrbelo za čim skladnejše sodelovanje ministrstev za vojsko, mornarico in letalstvo in naj bi vzdrževalo zveze z vladami angleških dominijonov (Kanada, južna Afrika in Avstralija) v zadevah, ki se tičejo skupnih vojaških in pomorskih koristi Velike Anglije.

Domače novice.

Smrtna nesreča. Blizu postaje Drnje v okolici Koprivnice na Hrvaškem je padel na železniški progi 13letni Ignac Gerinčič iz Peteranca. Ravno v trenutku, ko je hotel fant vstati, ga je povozila smrtno lokomotiva, ki se je vračala v Koprivnico iz madžarske postaje Gyekenesea.

Že drugi roparski napad na istem mestu. V Tržič sta se odpravila iz Pristave za božične praznike Anton Belihar in Legat Stanko. Tik pred Debevčovo vilo sta planila iz gozda dva neznanca in zahtevala denar. Napadenca tolovajev nista ubogala in radi tega je dobil Belihar zabodljaj v roko. Prihajajoči ljudje so pregnali

roparja, ki sta si poiskala zatočišče v bližnjem gozdu. Opisani roparski napad je drugi v bližini Pristave. Prva je bila izropana za 300 Din učiteljica Grom. — Orožniki so z vso vmeno na delu.

Vlom v krojaško delavnico. V Mariboru v Cankarjevi ulici je bilo vlomljeno med kosilom v krojaško delavnico g. Kosija in Stuheca. Neznane je prišel v delavnico s ponarejenimi ključi ravno ob času, ko se je podal lastnik in njegovi pomočniki k obedu. Z vlomilcem je izginila skoroda vsa zaloga manufakturnega blaga za deset oblek. Vlomilec je imel za tatvino komaj deset minut časa. Škoda znaša 10.000 Din.

Sporočilo zasledovanega vlomilca in tolovaja. Na jesen lanskega leta so v Mariboru komaj in komaj spravili pod ključ nevarnega vlomilca in dolgo iskanega tatu Košanca. Tovariš omenjenega Pajman iz Studencev je po aretaciji Košanca pobegnil preko meje. Pajmanov brat se nahaja v mariborski moški kaznilnici. Temu je pisal od naše oblasti zasledovani iz Strassburga na Nemškem in mu je javil na karti, da se mu tamkaj prav udobno godi.

Nesreča pri sankanju. V Studencih pri Mariboru je padla 11letna Ana Kladnik pri sankanju tako nesrečno, da je dobila pri padcu pretres možganov. Težko poškodovano so oddali v bolnico.

Praznihi rok v zapor. V št. Pavlu pri Preboldu je hotel izrabiti neznanec polnočnico za vlom v župnišče. Ko je odšel gospod župnik in služničad v cerkev, je začel svetiti krog glavnih vrat v župnišče z električno svetilko neznan in lepo oblečen moški. Svetlikanje z lučjo je opazil orožniški poveljnik in je vprašal tujca, kaj da išče ob taki uri. Izgovarjal se je, da bi rad govoril z neko Miciko, ki služi pri župniku. Orožnik sumljivcu ni verjel, ga je vzel seboj in ko so ga preiskali, so našli pri njem vlomilsko orodje. Aretiranega so odpeljali v zapore v Celje, kjer bodo že dognali, kedo in odkod da je.

Smrtna nesreča mornarja v noči. V Šibeniku je v noči smrtno ponesrečil narednik kr. mornarice Vinko Debevec, sin vpokojenega vlakovodje iz Ljubljane. Služil je pri mornarici že deset let. V noči je ob priliki izmenjave straže po nesreči padel v morje in je utonil, dasi je bil eden najboljših plavačev.

Krvav spopad se je odigral na Štefanovo na Dravskem polju. 30letni posestniški Anton Kurež iz Hajdoš se je podal v sosedno vas Skorba. Med potjo je krenil v krčmo in je sedel nasproti skupini popivajočih fantov. Kmalu so si bili v laseh. Kurež je potegnil nož in je prizadjal več ran 20letnemu posestniškemu sinu Ivanu Zajšek. Pretepači so ostavili krčmo, pa so se med potjo ponovno spoprijeli, ker so se hoteli znositi nad Kurežem, ki je ranil Zajšeka. Od vseh strani ogroženi se je branil, vendar je obležal nezavesten v mlaki lastne krvi z 18 zabodljaji. Kureža in Zajšeka so spravili v bolnico v Ptuj. Kureževo stanje je brezupno.

Dobrota je sirota. Ta stari rek je moral občutiti na lastnem telesu trgovski potnik, ki je opazil na Štefanovo zvečer v Ptuj na dravskem mostu gručo prepirajočih se fantov. Potniku je uspelo, da je izvabil iz opasne sredine kolovodjo iz

Hajdine, ki je vihtel celo sekuro. Odpeljal ga je v krčmo na kozarec vina, da bi se vročerkvnež pomiril. Ko sta zapustila gostilno, je z vinom pogoščeni Hajdinčan zabodel potnika in gostitelja v levo roko, da se je moral zateči v bolnico.

Shoda JRZ.

Pri Sv. Petru pri Mariboru bo v nedeljo, dne 5. januarja po rani sv. maši pri Sandeju, a v Jarenini na Kraljevo po rani božji službi v Posojilnici shod JRZ. Govoril bo F. Žebot.

Prireditve.

Zg. Poiskava. Na splošno željo občinstva ponovi Izobraževalno društvo »Skala« nadvse pričakovano lepo uspelo igro »Rožmarin« še enkrat dne 6. januarja, na Kraljevo, ob treh popoldan v dvorani g. Cizel na Zg. Polskavi.

Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Dramatični odsek Katol. prosvetnega društva vprizori v nedeljo, 5. januarja ob treh popoldne v šoli najnovejši igrokaz »Grunt«.

Sv. Bolfenk pri Središču. »Janez iz Visokega« ali »Ljubavi cvet je zamorjen«, dramo s petjem v osmih slikah, priredi Katol. prosvetno društvo Sv. Bolfenk pri Središču v nedeljo, 5. januarja ob šestih zvečer v bolfenski šoli.

Velenje. Igralska družina Prosvetnega društva v Smartnem pri Velenju vprizori dne 5. in 12. januarja lepo božično igro »Gobavi vitezi«.

Velika Nedelja. Na dan sv. Treh Kraljev, dne 6. januarja ob treh popoldne ponovi tukajšnje bralno društvo igro »A njega ni...«

Še smrtni slučaj.

Sv. Barbara v Halozah. Pri nas smo imeli dva veličastna pogreba. Umrl je namreč komaj 16 let stari Ivan Gabrovec, sin peka. Pogreba se je udeležilo nekaj sto šolarjev, učiteljstvo ter ljudske množice. Poslovilne besede je govoril domači g. župnik. — Dne 23. decembra smo spremljali na zadnji poti 18 letnega Antona Šmigoc. Rajni je bil Marijin družbenik. Poslovilne besede so govorili kmečki fantje, ki so rajnemu zapeli tudi žalostinko. Oba mladeniča naj počivata v Gospodu, preostali naši sožalje!

Sv. Jurij v Slovenskih goricah. Na Štefanovo smo ga izročili materi zemlji. Komaj 21 let je bil star Franc Fras iz Sp. Gasteraja. Izvrsten fant, Marijin družbenik, član apostolstva in fantovske Katoliške akcije, vnet delavec pri prosvetnem društvu kot njegov knjižničar, agilen agitator za dober tisk, naročnik mnogih knjig in časopisov. Polno omaro jih je imel, že vnaprej plačanih. Pri tem pa tih in miren, a vendar odličen značaj in jeklen v svojem verskem in narodnem prepričanju. Komu bi se ne tožilo za njim? Dolga vrsta fantov in drugih ga je spremljala k večnemu počitku. Pevski zbor mu je zapel tri ganijive žalostinke. G. župnik pa ga je priporočal zlasti fantom v zgled in posnemanje njegovih odličnih lastnosti. Dal nam Bog mnogo, mnogo takih fantov in še bo slovenska domovina imela tudi mnogo značajnih mož!

Sveti Trije kralji ob Črnem jezeru. Tukaj je umrl mož neumorne delavnosti g. Globovnik Florjan, bivši župan občine Kot. Bil je prava slovenska korenina z zelenega Pohorja. Njegova življenjska pot ni bila z rožami postлана, zato pa polna zaslug za cerkev in občino. Izmed vseh županov minulega časa je bil najodličnejši. Bil je več gospodar. Svoje gospodarstvo je uredil in vodil po naukih, ki jih je pridobil iz knjig in časopisov. Mnogo let je bil naročnik »Slovenskega gospodarja« in drugih katoliških listov. Podaril je cerkvi krasno cerkveno okno pri velikem oltarju s podobo presv. Srca Jezusovega

in veliko vsoto denarja za veliki oltar ter za zvonove. Bil je blesteč govornik na vseh zborovanjih. Spoštovala ga je tudi višja oblast. Kako je bil priljubljen, je pokazal pogreb. V obilnem številu je bilo zbranega ljudstva iz domače in sosednjih župnij, na čelu šolska mladina in zastopniki občin. V slovo sta mu govorila g. župnik Panič Jožef in g. šolski upravitelj Pavlič. Cerkveni pevci pa so mu zapeli žalostinko. Svetila blagemu in zaslužnemu rajnemu večna luč!

Zg. Poiskava-Sele. Dne 26. decembra, na Štefanovo smo izročili materi zemlji v naročje pridnega učenca 1. razreda osmiletnega Karleka Medved. Zavratna pljučnica mu je iznenada, v dveh dneh, pretrgala mlado življenje. Bil je sin edinec obče spoštovane Medvedove hiše v Selah. Spavaj sladko, dragi Karlek, ki si se tako veselil Jezusčka v jasilah! Poklical te je k Sebi ravno pred sveto nočjo, da se raduješ pri Njem na veke v nebesih. Staršem in ostalim ter hiši Medvedovi, kamor zahaja že dolga leta »Slovenski gospodar«, pa izrekamo iskreno sožalje!

Zavednje. Na Štefanovo je umrl v lepi starosti 80 let trden posestnik Tomaž Stropnik, po domače Prednik. Bil je s svojo še živečo ženo radodaren dobrotnik domače cerkve in župnije. Stalno je bil naročnik našega lista, nasprotno časopisje ni imelo dostopa v njegovo hišo. Ob vseh volitvah je stal stanovito in zvesto na naši strani, dasi obdan od omahljivcev in nasprotnikov. Bog mu bodi plačnik za vsa dobra dela!

Dopisi.

Zavednje. Na Štefanovo je bila poročena tukajšnja trgovka Ana Jagodič s šoferjem Francem Pučko. Priči sta bila šolski upravitelj g. Drovenik in pekovski mojster g. Delopst. Bilo srečno!

Sobota. Starešina tukajšnje finančne kontrole g. Toš je bil te dni premeščen v Zagreb. Vestnemu in dobremu predstojniku podrejenemu uradništvu, iskrenemu prijatelju vseh poštenih ljudi, kličemo ob slovesu srečni »Zbogom!«. — Igralna družina iz Ljutomerja je igrala pri nas »Revizorja«, ki je tako sedaj že drugič na našem odru žel oplošno pohvalo. Prvič so namreč igrali »Revizorja« leta 1923 dijaki tukajšnje gimnazije zelo dobro pod odlično režijo tedanjega profesorja soboške gimnazije g. dr. Fr. Sušnika. Vendar pa, če primerjamo ono in sedanje predstavo, bomo videli, da je dijaštvo igralo z ljubeznijo, dočim smo sedaj te pogrešali. Sicer pa so se igralci potrudili in zadovoljili občinstvo, ki je bilo res številno. Splošno lahko rečemo, da je Gogoljev »Revizor« žel veliko uspeha. — Ob pregledu letnega dela soboške občinske uprave smemo trditi, da je zelo dobra, zlasti če pregledamo vse ogromno delo, ki se je, kljub gospodarski krizi, izvršeno počečilo. Tako vidimo, da je občina napravila: 1. načrt za regulacijo Sobotice; 2. kupila se je Pozanerija; 3. krški marof se je preuredil v sirotišnico; 4. izgotovljeno in oddano javnosti je bilo mestno kopališče na Ledavi; 5. izvršena je bila kanalizacija Kolodvorske ulice; 6. izvršila se je regulacija puconskega potoka; 7. dosežen je bil samoupravni peti razred gimnazije v Soboti; 8. vrše se pripravljala dela za zgradbo mostu čez Ledavo in za zgradbo mostu čez Muro na Petanjcih; 9. zasedbura je zgradba »Delavskega doma« v prihodnji spomladit itd. Koliko že pa je bilo narejenega podrobnega dela, o katerem ve samo občinska uprava. V splošnem lahko postavimo podjetnost in pridnost soboške občinske uprave za zgled vsem posameznim občinskim edincem. Veseli smo, da napreduje naša prestolnica Slovenske krajine! — Dne 21. decembra je priredil »Meščanski dom« v Soboti božičnico za revne otroke v stari kavarni g. Faflika.